Bergsstaten
Box 43, SE-971 02 Luleå, Sweden

Datum: 2026-11-25
Dnr: BS 201-1713-2026

Beslut

Bergslagen Metals AB
c/o Wåhlin Advokater AB
Nybrogatan 39
114 39 STOCKHOLM

Förlängning av giltighetstiden för undersökningstillståndet Tomtebo nr 203 i Säters kommun i Dalarnas län

Beslut

Bergmästaren beviljar District Metals AB, 559255-0668, förlängning av giltighetstiden med 1 år för undersökningstillståndet Tomtebo nr 203 med tillståndsnummer 2018:107. Tillståndet är därmed giltigt från 25 september 2018 till och med den 25 september 2027.

Förlängning avser ett område om 2 554,99 ha av det ursprungliga undersökningsområdet. Området begränsas av räta linjer mellan hörnpunkter med koordinater i SWEREF 99 TM enligt följande:

Huvudyta 1

Hörnpunkt	N-koordinat	E-koordinat
1	6 703 445,78	545 588,78
2	6 703 528,47	548 664,57
3	6 698 852,2	545 576,38
4	6 698 164,7	544 414
5	6 698 160	541 960

6	6 697 250	540 840
7	6 695 991,8	540 572,97
8	6 697 924,52	540 554,08
9	6 697 807,08	539 125,96
10	6 696 006,28	539 130,34
11	6 696 770	538 330
12	6 697 840	538 330
13	6 698 883,95	539 067,62
14	6 700 328,58	541 591,75
15	6 700 933,7	542 043
16	6 701 240	544 900

Karta bifogas över det område som beslutet om förlängning avser. Se bilaga.

Bakgrund

Ärendet

District Metals AB, (hädanefter sökanden), har den 18 september 2026 ansökt om 1 års förlängd giltighetstid för undersökningstillståndet Tomtebo nr 203. Undersökningstillståndet har varit gällande i 8 år och avser sådana koncessionsmineral som anges i 1 kap. 1 § 1 och 2 minerallagen (1991:45).

Som skäl till ansökan anförs i huvudsak följande. Sökanden är innehavare av undersökningstillstånden Tomtebo nr 201, Tomtebo nr 203 samt Nyberget nr 101 som sökanden ser som ett projektområde, Tomteboprojektet.

Redan under 2018 startades undersökningsarbetena i projektområdet. Inledningsvis genom utvärdering av den information som finns tillgänglig om området från tidigare undersökningar. Det följt av en geologisk karteringsinsats, med över 400 geologiska observationer, provtagning av hällar och block. Inom Tomtebo nr 203 har hela 192 geologiska observationer inhämtats samt 10 mineraliserade hällprover analyserats geokemiskt och 75 prover som har analyserats för hela bergartens kemiska sammansättning, i syfte att förbättra förståelsen för den lokala geologin och förekomsten av hydrotermala omvandlingar. Vidare genomfördes även en helikopterburen magnetisk och elektromagnetisk flygmätning (SkyTEM) över projektområdet med hela Tomtebo nr 203 inkluderat. Under 2020 genomfördes även en gravimetrisk markmätning i anslutning till de gamla gruvlämningarna vid Tomtebogruvan inom delar av både Tomtebo nr 201 och Tomtebo nr 203. Det för

att ta fram planeringsunderlag för ett kärnborrprogram. Fram till 2022 borrades sedan i det området hela 38 kärnborrhål, med en totallängd av ca 11 000 meter. Två av borrhålen, totalt 885 meter, var belägna inom området för Tomtebo nr 203. Under 2023 ingicks ett samarbetsavtal om projektet med Boliden Mineral AB. Därmed genomfördes under 2023 – 2024 sedan ytterligare en än mer detaljerad karteringsinsats över projektområdet. En markmagnetisk geofysisk mätning (70 linje km, ~3km2) genomfördes i detta sammanhang också över ett större område runt den historiska Tomtebogruvan i syfte att inhämta ytterligare planeringsunderlag för borrning. Under 2024 och 2025 fortsatte sedan borrningsarbetena i det området. Totalt borrades då 11 kärnborrhål med en sammanlagd längd av ca 4 700 borrmeter, varav 4 kärnborrhål om 1 666 meter inom Tomtebo nr 203. Vidare redovisare sökanden resultat från borrningarna.

Resultaten från borrningen har gett värdefull information om geologin, komplexiteten i områdets strukturgeologi samt omvandlingsgraden. Resultaten pekar på att ytterligare mineralisering är trolig inom Tomtebo nr 203 och motiverar därför till ytterligare undersökningsborrningar. Detsamma gäller för fortsatt uppföljning av den mineralisering som påträffats inom Tomtebo nr 201, där de efterföljande elektromagnetiska borrhålsmätningarna (BHEM) visade att ledare även finns belägna på större djup. För att undersöka dessa ledare på djupet krävs borrning med påhugg utanför undersökningstillståndet Tomtebo nr 201, inom Tomtebo nr 203.

Sökandens testborrade även en anomali, framtagen från den geofysiska SkyTEM-mätningen, med två kärnborrhål om totalt 781 meter vid det utvalda målobjektet Kvistaberget. Borrningarna resulterade där i en förbättrad förståelse för geologin, men förklarade inte den geofysiska anomalin. På grund av betydande borrhålsavvikelse i ett av borrhålen kan det planerade målområdet ha missats, vilket motiverar sökanden till ytterligare undersökningar i området vid Kvistaberget.

Den avgift som sökanden haft att erlägga enligt 10 b § mineralförordningen (1992:285) uppgår till 127 750 kr. Avgiften har betalats.

Underrättelser om ansökan har sänts till berörda fastighetsägare och övriga kända sakägare.

Övrigt

Undersökningstillståndet har varit gällande i 8 år. Tillståndet beviljades genom beslut den 25 september 2018. Den ansökan som låg till grund för det beslutet avsåg mineralen guld, silver, koppar, zink och bly. Då sökanden inte begärde annat avser undersökningstillståndet samtliga de koncessionsmineral som anges i 1 kap. 1 § 1 och 2 minerallagen.

Minerallagen har med anledning av covid-19-pandemin ändrats. Lagändringen innebär att tillstånd som har förlängts enligt 2 kap. 6 § minerallagen (*ändamålsenliga undersökningar*) och som är giltiga den 1 mars 2021 ska gälla i ytterligare ett år från den dag då giltighetstiden annars skulle ha löpt ut. Om ett tillstånd har förlängts med en tid som understiger tre år ska tillståndet förlängas på ansökan av tillståndshavaren med ytterligare viss tid så att den sammanlagda förlängningen blir högst fyra år. Detta gäller dock endast om förutsättningarna i 6 § är uppfyllda. Detta enligt 2 kap. 7 b § minerallagen. Lagen trädde i kraft den 1 mars 2021.

I övrigt noteras att sökanden kommit in till Bergsstaten med arbetsplaner avseende Tomtebo nr 203 under tillståndets giltighetstid.

Bergmästaren har i beslut den 1 december 2020 godkänt en överlåtelse av undersökningstillståndet Tomtebo nr 203mellan Viad Royalties AB och District Metals AB.

Motivering

Tillämpliga bestämmelser m.m.

Ett undersökningstillstånd kan enligt 2 kap 7 § första stycket minerallagen förlängas med sammanlagt högst fyra år om särskilda skäl föreligger.

Förarbeten

Enligt minerallagens förarbeten (jfr. prop. 1974:32 s. 154 ff. och prop. 1997/98:47 s. 22) avses med särskilda skäl sådant som tvist om undersökningstillståndet, långvarig arbetsinställelse, naturkatastrof, fyndighetens beskaffenhet, särskilda naturförhållanden eller därmed jämförliga omständigheter som kan ha hindrat eller försvårat undersökningsarbetet.

Praxis

Kammarrätten i Sundsvall har i dom den 31 januari 2017 (mål nr 2299-16) framhållit att de skäl som nämns i förarbetena inte är en uttömmande uppräkning. Även andra skäl kan därför beaktas vid bedömningen av om ett undersökningstillstånd ska förlängas ytterligare. Domstolen framhåller också att en alltför snäv tolkning av bestämmelsen skulle motverka minerallagens syfte om ett effektivt nyttjande av landets mineralresurser.

Högsta förvaltningsdomstolen har i dom den 24 april 2026 (mål nr 2870-25) uttalat att de omständigheter som i förarbetena anges som exempel på särskilda skäl, såsom fyndighetens beskaffenhet, särskilda naturförhållanden och liknande omständigheter, tyder på att det normalt ska vara fråga om förhållanden som har

samband med arbetet inom undersökningsområdet. Domstolen anger också att det inte krävs att det rör sig om oväntade händelser eller förhållanden som uppstått under undersökningsarbetet och som inte kunde förutses när undersökningstillståndet söktes och beviljades. Tvärtom är det naturligt att tillståndshavaren successivt får mer kunskap om fyndighetens egenskaper, områdets naturförhållanden och andra relevanta förhållanden i takt med att undersökningarna genomförs. Avgörande är i stället om det har funnits omständigheter som har hindrat eller i betydande grad försvårat undersökningsarbetet, och som inte beror på tillståndshavaren själv eller dennes planering och genomförande av arbetet. Bedömningen bör inte göras alltför restriktivt.

Bergmästarens bedömning

I ärendet har framkommit att sökanden har utfört undersökningar inom området i form av geologisk kartering, kärnborrning, geofysiska flyg- och borrhålsmätningar och resultaten tyder på en komplex strukturgeologi samt omvandling som tyder på ytterligare mineralisering inom området. Sökanden visar också att resultaten i det intilliggande undersökningstillståndet kräver att borrning utförs från Tomtebo nr 203 för att kunna undersökas vidare, då de intressanta ledarna befinner sig på stort djup.

Bergmästaren bedömer att det finns sådana skäl som krävs för en förlängning av undersökningstillståndets giltighetstid. Ansökan om förlängd giltighetstid ska därmed beviljas.

Hur man överklagar

Detta beslut kan överklagas hos Förvaltningsrätten i Luleå, se bilaga.

De som deltagit i beslutet

Beslut i detta ärende har fattats av bergmästare Helena Kjellson efter föredragning av Åsa Boman. I den slutliga beredningen har även gruvingenjören Stig Abrahamsson deltagit.

Helena Kjellson

Åsa Boman

Kopia av beslutet sänds till berörda fastighetsägare och övriga kända sakägare samt till länsstyrelsen i Dalarnas län, Säters kommun och Sveriges Geologiska Undersökning.

Bilagor:

Överklagandehänvisning

Karta över undersökningsområdet

Bergsstaten
Box 43, SE-971 02 Luleå, Sweden

Hur man överklagar

Om ni vill överklaga bergmästarens beslut ska ni skriva till **Förvaltningsrätten i Luleå.**

Överklagandet ska vara skriftligt och ställas till Förvaltningsrätten i Luleå **men skickas till Bergsstaten, Box 43, SE-971 02 Luleå** eller mineinspect@bergsstaten.se

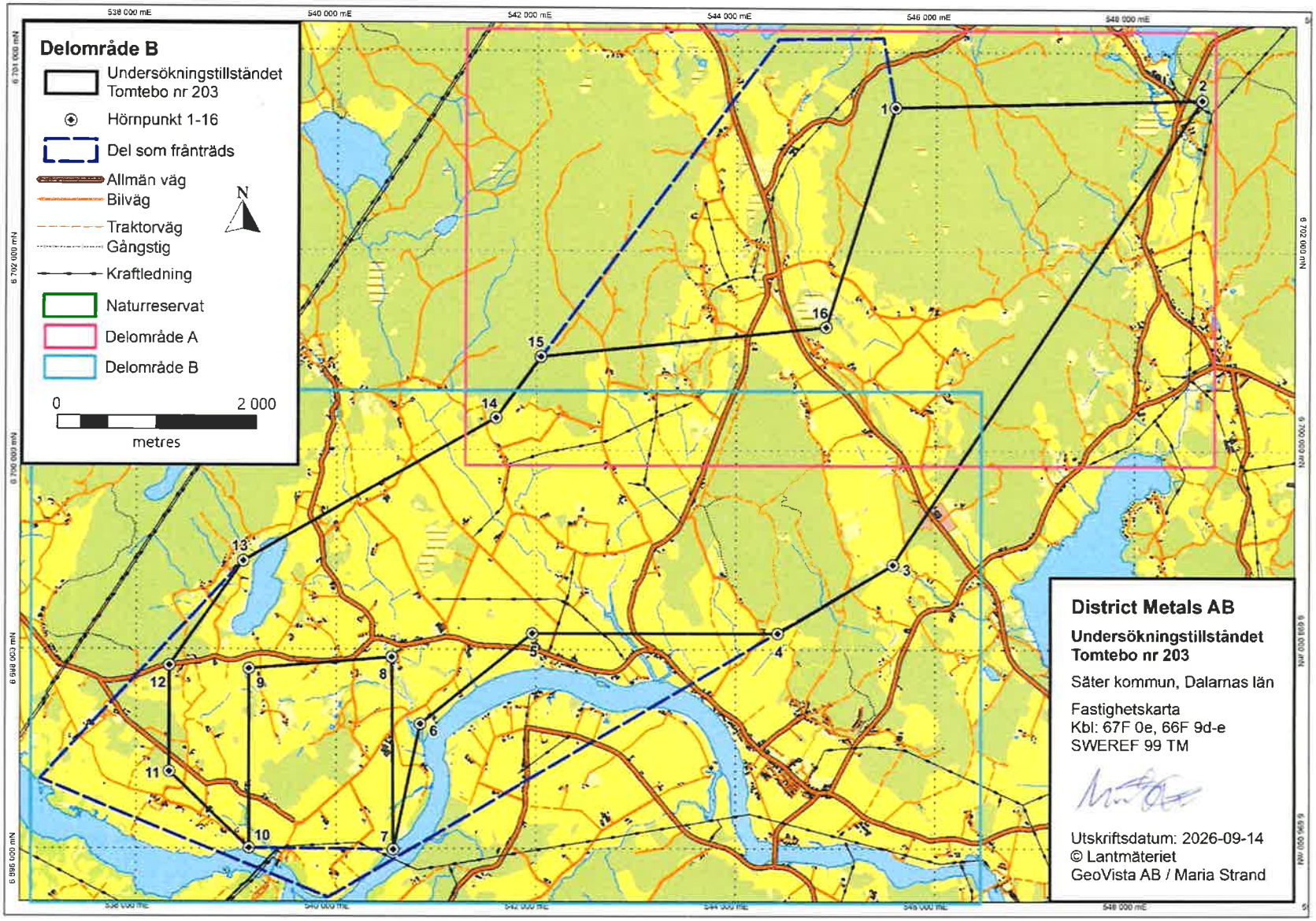
I överklagandet ska ni ange:

- Vilket beslut som ni överklagar, ange beslutets diarienummer.
- Varför ni anser att beslutet ska ändras och vilken ändring ni vill ha.
- Ni ska ange ert namn, telefonnummer, postadress och e-postadress.
- Om ni anlitar ombud ska ombudets namn, telefonnummer, postadress och e-postadress anges.

Ert överklagande ska ha kommit in till Bergsstaten **inom tre veckor från den dag då ni fick del av beslutet.**

Om ni som överklagar är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet dock ha kommit in **inom tre veckor från den dag då beslutet meddelades.**

Om ni behöver upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till Bergsstaten, via epost mineinspect@bergsstaten.se eller telefon 0920-23 79 00.

Delområde B
Undersökningstillståndet Tomtebo nr 203
Hörnpunkt 1-16
Del som frånträds
Allmän väg
Bilväg
Traktorväg
Gångstig
Kraftledning
Naturreservat
Delområde A
Delområde B
N
0
2 000
metres
538 000 mE
540 000 mE
542 000 mE
544 000 mE
546 000 mE
548 000 mE
6 701 000 mN
6 702 000 mN
6 700 000 mN
6 699 000 mN
6 698 000 mN
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
District Metals AB
Undersökningstillståndet Tomtebo nr 203
Säter kommun, Dalarnas län
Fastighetskarta
Kbl: 67F 0e, 66F 9d-e
SWEREF 99 TM
Utskriftsdatum: 2026-09-14
© Lantmäteriet
GeoVista AB / Maria Strand